

رهنگه کانی ژيان

ئارام شوانى

ببوره هاوپى ..

دۆران سهره نجامى هه موو ئه و قومارانه مان بوو

كه له گه ل به ختى خو ماندا ده مان كرد

كه چى كه ستان پى ناسه يه كتان پى نه بوو بو مه رگ ..

من ده لىم: ژيان پى ره ژنى كى پى ره و كه سى ك نيه پى بلىت:

"له بهر ئه م ئاوى نه ته لخي پوژگاردا

به سىه پى چى سى نائومى دىت مه هوننه وه "

گه ر چاوه پروانى هه والى كى ت

ئه وه .. دى سان ته نى اى ت شادو ئى وارته پى روژ ..

هاوپىم ..

وه رزى ك به نى ازى فرى ن ده سى تى مانگ بگه ..

ئه م ماله جى گه ي تو نيه ..!

به چاوى ئه مه ل له و په نجه رانه مه پروانه

غوبارى بى هى وائى به رى گرتوون ..

له نهى نى كردنه وه ي ده رگايه ك بگه !

به سىه تى دانى شتى به دى ار چرا كوژاوه كانى دى ده ته وه

ئى تر .. روژه ره شه كانى عومرت مه نووسه وه ..

خو من .. به بى ده نگى تى ده گه م

ده ته وى بلىت:

ئى وه و نى شتى مان

درؤكانتان له سهر له پى ده ستان ده نو سن

تا له گه ل يه كه م ته وقه ي دو پرووى تانا كالبى ته وه

ئهرى به راست .. ژيان چىه ؟

ئه مه قسه ي منالى ك بوو

گروگالى يه كه م هه ولى فى ربوونى زمانى بوو ..

داى كم ووتى: ژيان قامچى ده سى تى جه لادى كه ..

مامؤستايه ك ووتى: ژيان منالى كى عه جوله

بەسەد جار لیدان ..
"داراۋ دوودارەكەى" پىّ لە بەر ناكړیت ..
غەریبیک هاواری كرد .. نا
ژیان گورستانیکى چۆلە
كەس مالى بەختەوهرى نازانیت
ئیتەر لە ناسنامەى چى دەپرسن ..
پیشۆلەیهك پر بە دەمى پیدەكەنى
دەپوت: ژیان لای من فرینه بەسەر(با)دا ..
ئەو تا بستى خاك نیه هیلانەى تیا بکەیت
لە ترسى منالە دلپره قەکانى شار ..
دە كەواتە "ببورن" ..
نامە ویت زمان بگرم ..
ئەمە دوادپیری وەسیتی ئەو منالە بوو
كە پرسىاری لە جوانیه كانی ژیان دەكرد!
ئای پیاوہ دلپره شه كانی نیشتمان
ئىوہ درۆتان لە گەل یەكەم قەترەى شیردا خوار دووہ تەوہ ..
دەست لە نیه تی گەورەیتان هەلگرن
بەسیه كوشتنى ئەم هەموو جوانیهى ژیان بە لاوى
ئیتەر شەرم لە بۆنى درۆكانتان بکەن
كە منالیک تف لە بەرائەتى خۆى دەكات ..
كۆتریک نایەوى بنیشیتەوہ ..
چرایەك پوناكى خۆى بەكەس نابەخشیت ..
ئیتەر بەس نیه دوورپوویى!!?
دەروازەیهك بۆ هەناسە كانمان بەیلنەوہ ..
پینگامان بەدەن ئاگریک بەو مۆمەوہ بنین
تا تاریكى شەو نەيكوشتوین ..
ئىستا ئىوہش بمبورن شەقامە بینازەکانى شار
بەقەد رەقى دللى جەلادیک پىّ بەسەر سەرتاندا دەنیم ..
بمبورن شوسته كانی شار
ناچارم شەویك بتانکەمە سەرىنى خەویكى پر لە دلنیایى

ئاخر .. غەربىم

لېم گەپپىن ..

لېم گەپپىن تا ھاۋارى منالىكى سەموون فرۇش

بە ئاگام دېنى لەيەكەم سەرنجماندا

ھەردووكمان دەلپىن:

"ھەست بە قورسى ژيان ناكەين تانەيدەين بەكۆلمانا

دېسانەوہ ئىۋارەيەو مالئىكمان نىيە لەشاردا

بۆنى غەربىيى كەسىك نەكات ..

ئىۋارەيەو ئەو ئەلپت:

بىمبورن عەزىزان

فرىاي ۋەسىتتەك نەكەوتىن

دلۆپەي بارانىكى بەخوپ

كاغەزەكەي بەردەستى تەپرکردم

بىمبورن ھاوپپىيانم ..

فرىاي خويندەنەۋەي ئەۋنامەيە نەكەۋتم

كە بەجەلادىكدا بۆتان ناردبووم ..

پەشەبايەكى سەرشىت ھاتوو

گىرفانەكانى پىپر كىردم لەبۆنى ناۋمىدى ..

ئاخ .. لەم بىبابانى ھاوپپىيەتتە

بەقەد بىنىنى چاۋەكانمان .. يەكتر ووندەكەين

تادلە ھەز بىكات تىنومانەو

تاشەو ھەز بىكات دەخنىكىن

تاپايز ھەز بىكات ھەلۋەرىۋىن ..

ئىستا دەپپم بلپن

كەشەو دپت جگە لەمانگ

كى چىرۆك بۆ ھەسارەكان دەگىپتەۋە

كە گەۋرە دەبىن جگە لەمەرگ ..

چە خەلاتىك دەكرپن؟

ئەۋەتا ھىشتا ۋەنەۋزى خەۋىك نەگىرتبۋىن

كەچى تەئۋىلەكەيان پىۋوتىن

عەسرێك .. پەلە ھەورێك

بەنیازی بارین ھاتە ئاسمانی شار

دوای ڕوانینیك .. بەجیی ھیشت

نامە یەكی بۆ منالێك جیھیشتبوو

تیایدا نووسیبووی:

"بێھودە یە بارین لێرە

بایی پاكبوونەو ھە ڕووی كە سێكتان ناكەین" ..

ئێو ڕقتان لە گێرفانە كانتاندا چاندوو

بایی بەرائەتی منالێك خەندە تان پێ نییە ..!

باسی پاكبوونەو ھە بۆ دەكەن ..!!

كەستان كلیلی ئەو دەرگایە تان پێیە

كە لێی نوسراو "راستگویی"؟

كە س ئەدرەسی ئەو مائە ی پێیە

كە لێی نوسراو "دنیایی"؟

باسی خۆشەویستی چی دەكەن ..

ھیشتا ووسلی پاكبوونەو ھە ڕقتان لە زمانتان دەر نە كردوو

كە چی نیازتانه وانە كانی بەرائەت بێنەو ھە ..

ئای ھاوڕێم

ئیمە ھیشتا تامی سوننەتە كانی ژیانمان نە كردبوو

كە چی ئەوان مارشی دابریان پێ لە بەر دە كردین

"ئیرە مائی دابرانە"

بۆیە ئیستا تك تك .. نائومیدیمان لێدە چۆر پێت

بەنیازی گەرانەو ھە ی چیت؟

خۆ ئیستا ڕێ نابهینەو ھە سەر شوین پێیە كانی خۆشمان ..!

لە بیرتە؟ لەوێ .. سێبەری مەلێك چاوساغان بوو

دەمێكە ئەویش نیشتمانی جیھیشتوو ھە ..!

شار نامۆیە بە ئیمە

بۆ بە شوین بالندە یەكی كۆست كە وتوودا

بزانە دەتگە یەنێ بە كوێ ..

ھاوڕێم مائی من بیابانەو چیا یەك بە سەریدا دە ڕوانییت

ئەوئىش وەكو من چاۋەپوانى ھەورپىكى سەرھەلگرتوۋە
تا لە ئامىزىدا بنىشىتەو ھە ..
رەنگە ئەو چاۋساغەكەى شارمان بىت
كە لىمان وونبوو ..
ئۆف .. داىكە چۆن بوومە ئەو رەنگە رەشەى
ھەموو رۆژى دەپرژىمە چاۋتەو ھە ..
لەپونى نىۋەپۆكاندا بۆم مەگەرپى
دەمىكە تارىكى شەو بردوومى ..!
بەيانىيەك سەر بەگوپى ھاۋرپىكانمەو ھە بنى
بەلكو ناۋى منيان بىستىت ..
تكا بكة ..
بەئىۋارەيەكدا مالى تۆم بۆ بەيننەو ھە ..
نا بمبوره ھاۋرپىم ..
ئىمە موسافىرى ئەو نىشتمانەين
كە ھىشتا دەرسەكانى ئاشنايەتى تىايدا قاچاخە ..
لەدايك بووى ئەو مالەين
ۋا پەنجەرەكانى بەسەر لوتكەى (چىيا) يەكەو ھە
فېرېن تىايدا شىتتېيە شىتتى ..
ئاخ داىكە رەشپۆشەكەى منالېم
تەمەنناى گەرەيى كىيى؟
ئاخر ھەموو بالدارپىكى ئەم ۋولاتە بىبال كەوتوون ..!
چونكە جەرگى تۆ .. بەبالى ئەوان فېرى
چاۋەپوانى گەرەنەو ھەى چى؟
لېرە تەپوتۆزى گەرەيى ئەوان
رپى بەبىننى گەرەيىمان نادات ..
ئىستا ھەموو رەنگەكانى ژيانىشمان لى ۋونە
مەگەر منالېى دەستم بگرىۋ بمباتەو ھە مالى خۇمان
كە نازانم رپى بەگەرەيى من ئەدا
يا لەئەزەلەو ھە فاتىحاي مەرگى بۆ داداۋىن ..!
ئەوئەتا چاۋەكانم

خالى له بينىنى كۆلانه بەرىئەكانى شار
بەر دەرگای ھەمووتان پەر بوو ھەتامى درۆكانتان ..
ئەى مووسافىرى وولاتىك كە پىي ئەلەن دووروى
درۆكانىشتان لىتان تىدەگەن
كەدەتانه وىت بلىن:

دووبريارمانە”

كە كەستان پاسپورتى گەرانه وەى ئەو نىشتىمانەتان نىيە
بەمنالى يەكترتان تىاناسى
تف لەقەدەرى گەرەبوونى خۆتان بكن” ..

ئاي ھاوپىم

چەجەب ئەم نىشتمانە بۆ بوو بەپەتى سىدارەو

ملى ھاوپىيەتىمان دەقرتىنىت ..

ئەم مالى بۆ بوو بەگۆرستان و

زىندووەكانىشى تىا دەنىژرىت

ئەم چاوه بۆ دواى كوئىربونىشى

ھەر پەنگى من دەبينىت ..

ئەوەتا شار يەكپارچە سەھۆلبەندانەو

بەسەد جار تىشكى خۆرگەرمان نايىتەوہ ..

دە ئاگرىك بەو مۆمەوہ بنىن

تا تارىكى زستان نەيكووشتوين ..

ھاوپى دەپىم بلى من تىناگەم ..

تىناگەم ..

لەوہپسبوونى من باكت نەبىت

ئاخر چەند وەرز بەدىار چرايەكى كزەوہ

شەويك تابەيان

پەرە پەرە لەھەلۆھرىنى پۆحى خۆم و

بالى پەپولەو وەرىنى گەلايەك دىقەتم داوہ

چەند عەيام

بەدىار فرىنى پۆحى خۆمەوہ وەنەوز گرتومى ..

ئاللى ھاوپىم

چەند بېئاگا بووين

ئەو دەمەي ئىمە ژىر چە تىرى مووحيبەت بۆ ژيان دەگە رايىن

كە چى ئەو لەسەر بالى پەلە ھەورىك سەفەرى كردبوو

لە چاۋە پروانى گە رانە ۋە یدا

تالە سىپىيە كانى عومرى خۆمان دەنووسىنە ۋە

پۆژە رەشە كانى عومرى ئەو

فرمىسكە گەشە كانى چاۋى دايكم

گريانە كانى منالئىك

تورە بوونى باوكم

ۋە رەس بوونى ھاۋرپىكە م لە پىرسىيارە بېمانا كانى من

دوچار ..

ئابروو چونمان لە ۋەي كە ناۋى ژيانمان بىرچوۋە تە ۋە ..

ئاخر ھاۋرپىم

پۆژ نىيە رېگايە كى تىرى سەفەر نە ناسىن ..

شە ۋە نىيە خەون بە ئازارە كانى گە رانە ۋە ۋە نە بىنم

تۆ بلىي نىشتمان رى بە لە دايكبو نە ۋە مان بدات

يا ئە ۋىش دووبارە

تابووتى مەرگمانە ۋە بە چاۋى گەرە بوون لىمان ناروانىت !

دەي نىشتمان

تەفسىرى ئەم خەۋنانەم لە كى بېرسم ؟

كە ئىۋارە يەك خۆر جىمىد ئىلت ..

دادو ۋاۋە يىلاي سەرما بوونمان بۆ كوى بە رىن ؟

كە شەۋى تارىكى مىۋانئىكى رەزا قورسى مالە كەم دە بىت

ناخى پزۋاۋى ئەم حەرفانەم لە بەر پوناكى چىدا بدۆز مە ۋە ؟

بە چى دلى شكاۋى ئەو پە پولانە بە مە ۋە

كە لە بىكە سىدا لە من ۋە لە بىدە نگىدا لە تۆ دە چن .. ؟

چۆن فەرموۋى مانە ۋە لە ۋە نە ۋە سەنە بکەم

كە جگە لە ئاسمان ھىچ مالئىكى دىكە يان نىيە

جگە لە فەرىن ئە درە سىكى دىكە يان نىيە ..

بىجگە لە مەرگىش ھىچ چارە نووسىكى دىكە يان نىيە ..

که سمان به حونجهش له په یامی ئه و مناله تیناگهین

که چرکه ی هاتنی بو ژیان

به گریانه وه ده لیت:

"رهنگه کانی ژیان له نه بووندا جوانتره

تا له بوون" ..

2005/9/17